

Употреба информационо - комуникационих технологија у Републици Србији, 2006.

- **Домаћинства/појединци**
- **Предузећа**

Методолошке основе:

Републички завод за статистику Србије је први пут ове године спровео два истраживања о употреби информационо-комуникационих технологија. Прво се односи на домаћинства и појединце, а другим су обухваћена предузећа.

Истраживања су спроведена по методологији EUROSTAT-а, на територији Републике Србије. Подаци за АП Косово и Метохија нису расположиви (јер је UNMNIK, као представник UN, успоставио цивилну управу у овој покрајини).

Референтни период за поједина питања била је 2005. година, а за део питања референтан период чинила су три месеца која су претходила телефонском интервјуисању.

Анкета за домаћинства је спроведена на двофазном узорку, стратификованом по критеријуму урбаности. Узорак је алоциран на подручју централне Србије (без Београда), Војводине и Београда, пропорционално броју домаћинстава. Обим узорка износио је 1200 домаћинстава и 1200 појединаца. Испитивање је спроведено помоћу телефонске анкете, у којој је било дозвољено и посредно анкетирање (давање одговора уместо одсутног лица).

Према методологији EUROSTAT-а обухваћена су домаћинства с најмање једним чланом који има између 16 и 74 године живота, као и појединци исте старосне доби.

Анкета за предузећа спроведена је на узорку стратификованом по величини и делатности, телефонском методом. Обим узорка износио је 600 предузећа.

Према методологији EUROSTAT-а обухваћена су предузећа са 10 и више запослених из следећих делатности: прерађивачка индустрија, грађевинарство, трговина на велико и мало, оправка моторних возила, хотели, кампови и други смештај за краћи боравак, саобраћај, складиштење и везе, послови у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности, кинематографске и видео активности, радио и ТВ активности.

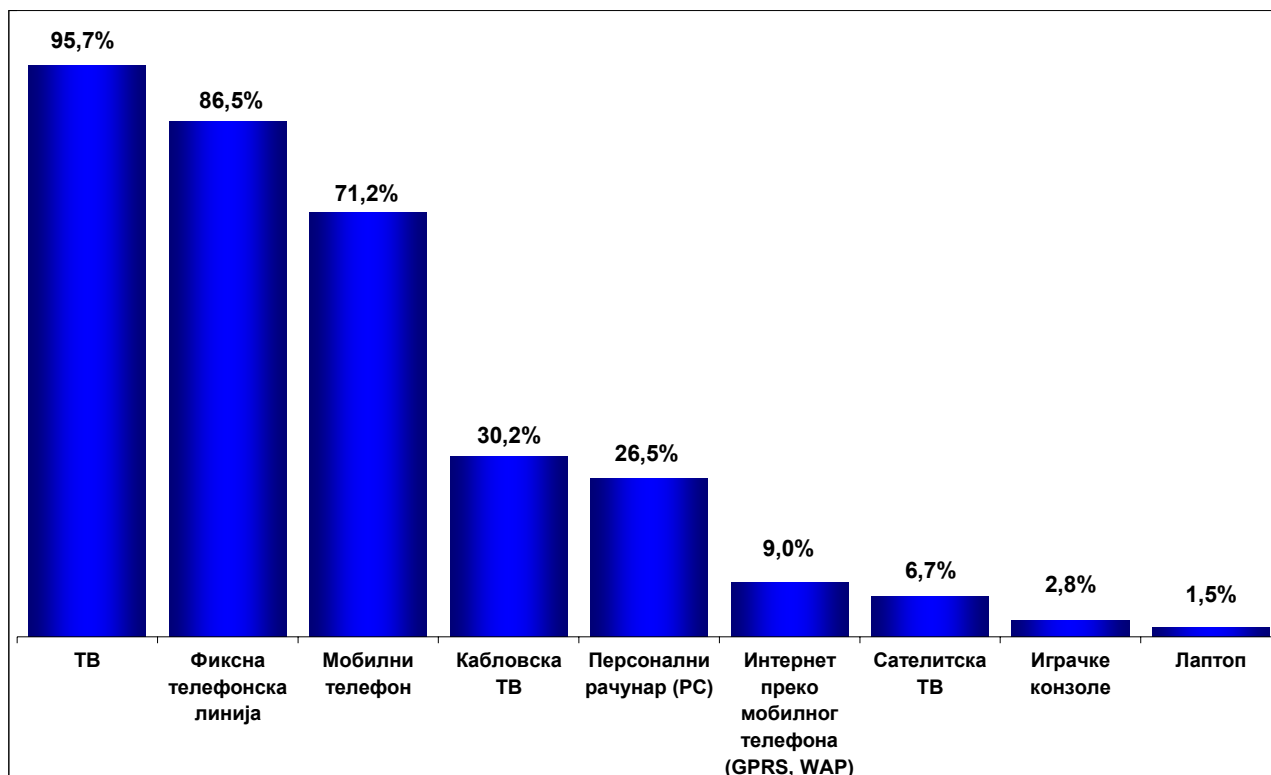
Резултати истраживања:

• **Домаћинства/појединци**

Према методологији EUROSTAT-а обухваћена су домаћинства с најмање једним чланом који има између 16 и 74 године живота, као и појединци исте старосне доби.

На питање које се односи на уређаје заступљене у домаћинствима испитаници су могли давати више одговора. Истраживање показује да 95,7% домаћинстава поседује ТВ, 30,2% кабловску ТВ, а 6,7% сателитску ТВ. Фиксне телефоне поседује 86,5% домаћинстава, док мобилне телефоне поседује 71,2% домаћинстава. Свега 1,5% домаћинстава поседује лаптоп.

Граф. 1. Уређаји заступљени у домаћинствима

26,5 % домаћинстава у Републици Србији поседује рачунар

Заступљеност рачунара у домаћинствима варира у зависности од територијалне целине: у Београду износи 30,7%, у Војводини 29,6%, а у централној Србији 22,7%. Међутим, највећи јаз у погледу заступљености рачунара у домаћинствима видљив је код структуре домаћинстава према месечном приходу. Од укупног броја домаћинстава који имају месечни приход преко 600 евра, њих 65,9% поседује рачунар, док од укупног броја домаћинстава која имају месечни приход до 300 евра њих само 15,7% поседује рачунар.

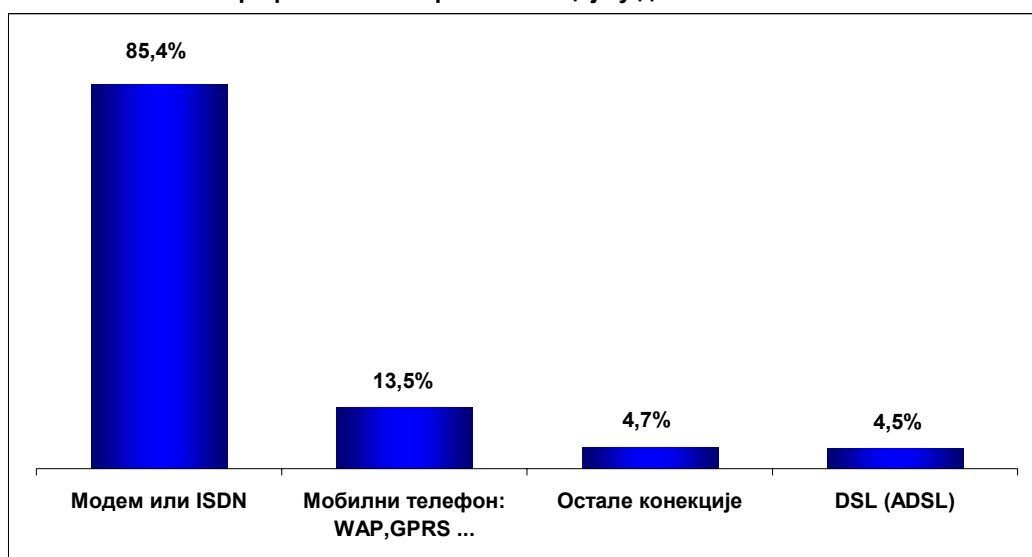
18,5% домаћинстава у Републици Србији поседује Интернет прикључак

Заступљеност Интернет прикључка највећа је у Београду и износи 22,7%. У Војводини она износи 19,8%, а у централној Србији 15,6%.

Исто као и код заступљености рачунара у домаћинствима, велики јаз постоји у погледу поседовања Интернет прикључка када се погледа структура домаћинстава према висини месечног прихода. Од укупног броја домаћинстава који имају месечни приход преко 600 евра, њих 50,9% поседује Интернет прикључак, док од укупног броја домаћинстава која имају месечни приход до 300 евра њих само 8,6% поседује Интернет прикључак.

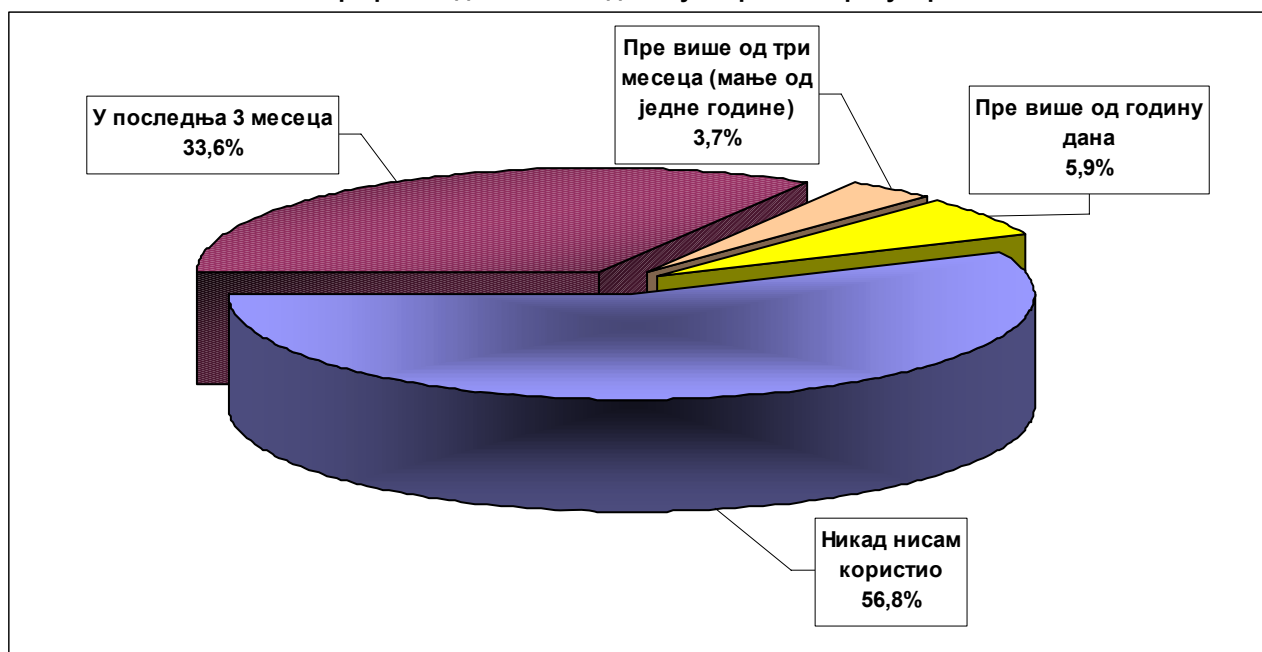
На основу добијених резултата, од укупног броја домаћинстава која поседују Интернет прикључак, модемску конекцију има 85,4% домаћинстава, WAP и GPRS 13,5 % домаћинстава, ADSL 4,5% домаћинстава.

Граф. 2. Тип Интернет конекције у домаћинствима

У Републици Србији је 33,6% лица у последња три месеца користило рачунар, 3,7% пре више од три месеца, а 5,9% пре више од годину дана. Чак 56,8% лица никада није користило рачунар.

Граф. 3. Када сте последњи пут користили рачунар?

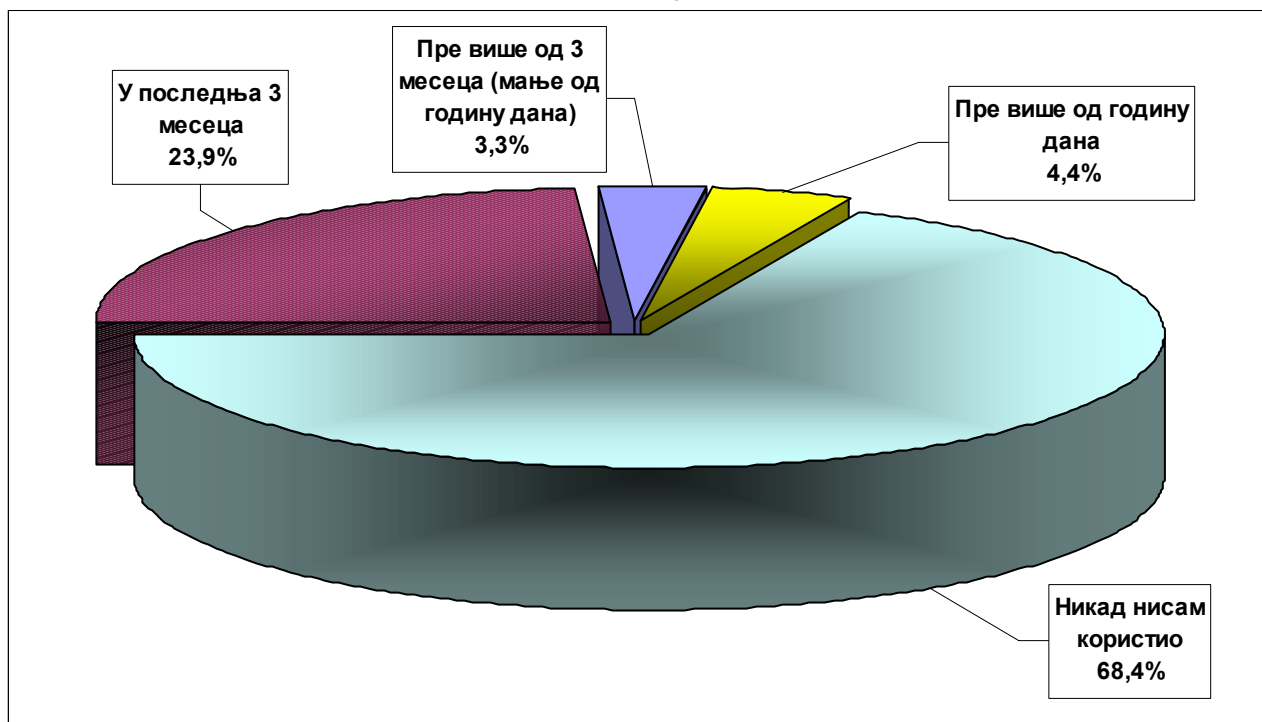
Преко 1 900 000 лица користило је рачунар у последња три месеца

Истраживање је показало да 70% становништва користи мобилни телефон, док га 30% не користи.

Преко 4 000 000 лица користи мобилни телефон

У Србији је 23,9% лица користило Интернет у последња три месеца, 3,3% пре више од три месеца, а 4,4% пре више од годину дана. Чак 68,4% испитаника никад није користило Интернет.

Граф. 4. Када сте последњи пут користили Интернет?

Преко 1 400 000 лица користило је Интернет у последња три месеца

Истраживање показује да 13,7% испитаника користи Интернет услуге уместо да остварује личне контакте или да посећује јавне установе или органе администрације, док је 43,1% испитаника заинтересовано за ту могућност али је не користи. Забрињава податак да 43,2% испитаника није заинтересовано да користи ту могућност.

Преко 190 000 лица користи електронске сервисе јавне управе

Највише појединаца као разлог некоришћења Интернета за плаћање рачуна или као замену за одлазак у јавне сервисе наводи следеће:

- "Недостатак информација." (31,2%)
- "Више ми одговара лични контакт." (18,8%)
- "Желим директан одговор." (9,9%)

Када је реч о временском оквиру у ком су испитаници куповали/поручивали робу или услуге путем Интернета, 5,6% испитаника обавило је куповину/поручивање робе или услуга у последња три месеца, 4,6% пре више од три месеца, а 1,4% пре више од годину дана.

88,4% испитаника никада није куповало/поручивало робу или услуге путем Интернета.

**Преко 100 000 лица куповало је или поручивало робу/услуге путем
Интернета у последња 3 месеца**

Највећи проценат испитаника зна да користи copy/paste алате (77,4%), функцију копирања или померања фајлова (74,7%), функцију компресовања фајлова (37,6%).

Када је реч о Интернет активностима, највећи проценат испитаника зна да користи: претраживаче ради проналажења информација (68,5%), шаље е-mail-ове са attachment-ом (58,7%), да дискутује на on-line форумима (23,6%).

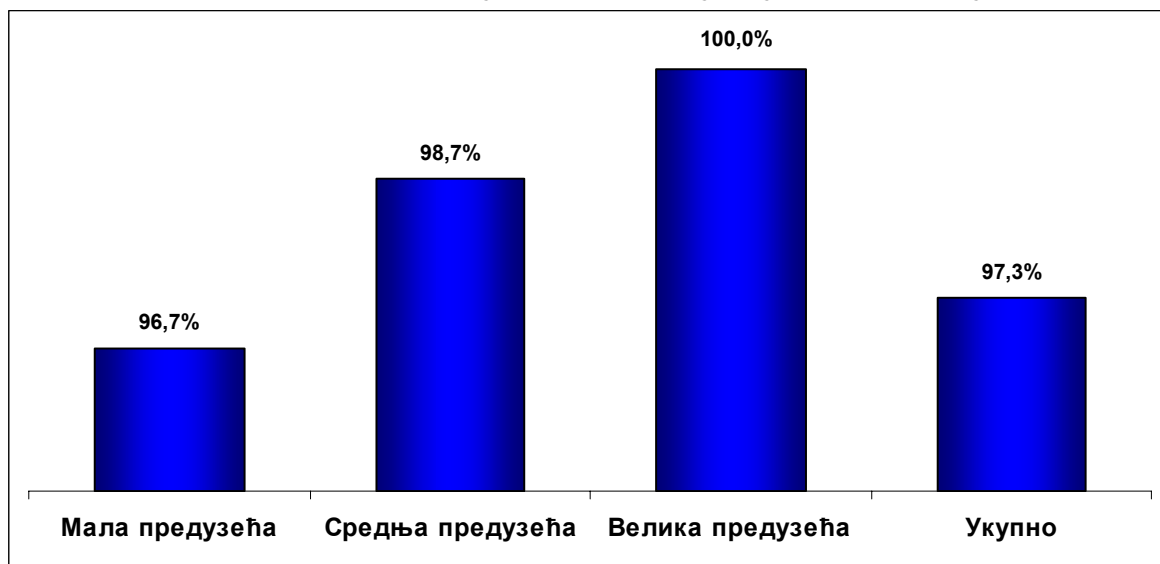
Да и даље постоји изражена потреба становништва за додатном едукацијом у вези с употребом рачунара показује податак да је 42,9% испитаника вештине за обављање ових активности стекло тражећи помоћ од колега, рођака, пријатеља, а 39,6% кроз самостално учење.

• Предузећа

Према методологији EUROSTAT-а обухваћена су предузећа са 10 и више запослених из следећих делатности: прерађивачка индустрија, грађевинарство, трговина на велико и мало, оправка моторних возила, хотели, кампови и други смештај за краћи боравак, саобраћај, складиштење и везе, послови у вези с некретнинама, изнајмљивање и пословне активности, кинематографске и видео активности, радио и ТВ активности.

Резултати истраживања показују да 97,3% предузећа на територији Републике Србије користи рачунар у свом пословању. Заступљеност рачунара највећа је код великих предузећа (предузећа с више од 250 запослених) и износи 100%. У средњим предузећима (предузећа са 50-249 запослених) она износи 98,7%, док заступљеност рачунара у малим предузећима (10-49 запослених) износи 96,7%.

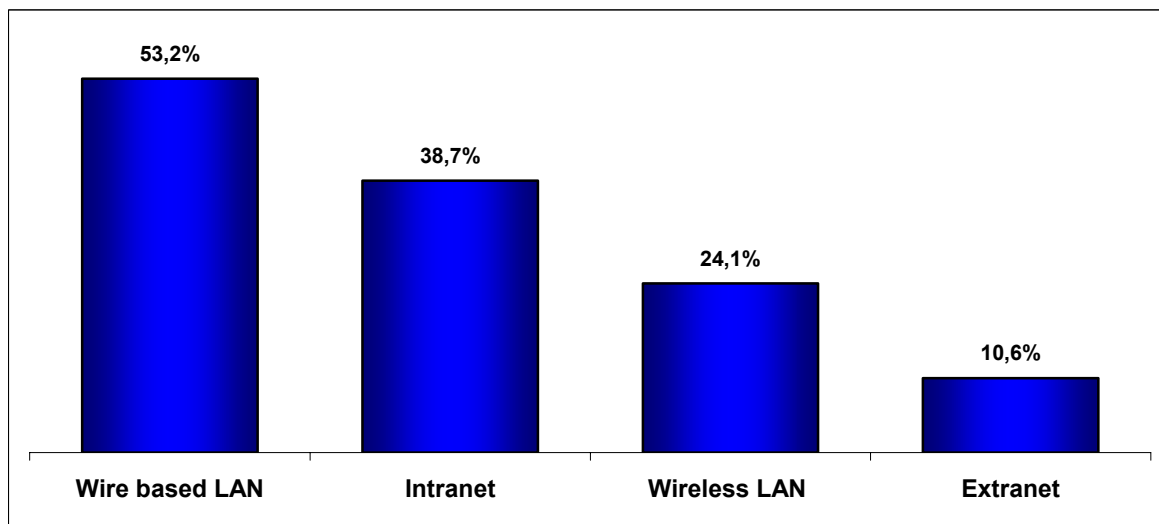
Граф. 5. Да ли ваше предузеће користи рачунар у свом пословању?

97,3% предузећа у Републици Србији користи рачунар у свом пословању

На питање које се односи на заступљеност информационо-комуникационих технологија, предузећа су могла давати више одговора. Истраживање показује да 53,2% предузећа поседује Wire based LAN, 38,7% Интранет, 24,1% Wireless LAN, док 10,6% предузећа поседује Extranet.

Граф. 6. Информационо-комуникационе технологије у предузећима

У Републици Србији 90,2% предузећа има Интернет прикључак. Анализа предузећа према величини показује да од укупног броја великих предузећа Интернет прикључак поседује 94,1%. Кад је реч о средњим предузећима, Интернет прикључак има 90,9% предузећа. Ситуација је незнатно другачија код малих предузећа, где 89,7% има Интернет прикључак.

90,2% предузећа у Републици Србији има Интернет прикључак

Граф. 7. Да ли ваше предузеће има приступ Интернету?

На основу добијених резултата, од укупног броја предузећа која поседују Интернет прикључак, модемску конекцију има 61,7% предузећа, ISDN 23,0% предузећа, друге фиксне Интернет везе 20,9%, DSL 20,8% предузећа.

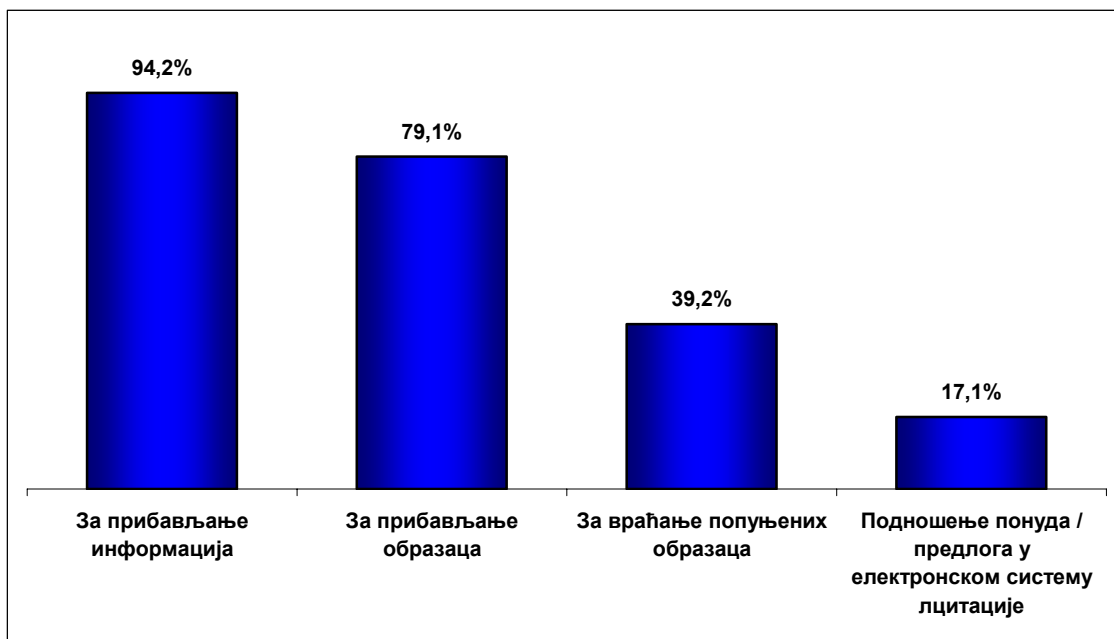
52,9% предузећа у Републици Србији поседује Web Site

Предузећа која поседују Web Site, посредством Web Site-а најчешће пружају следеће услуге:

Маркетинг производа предузећа (89,0%);
Обезбеђивање приступа производним каталозима и ценовницима (53,1%);
Пружање подршке након куповине (23,3%).

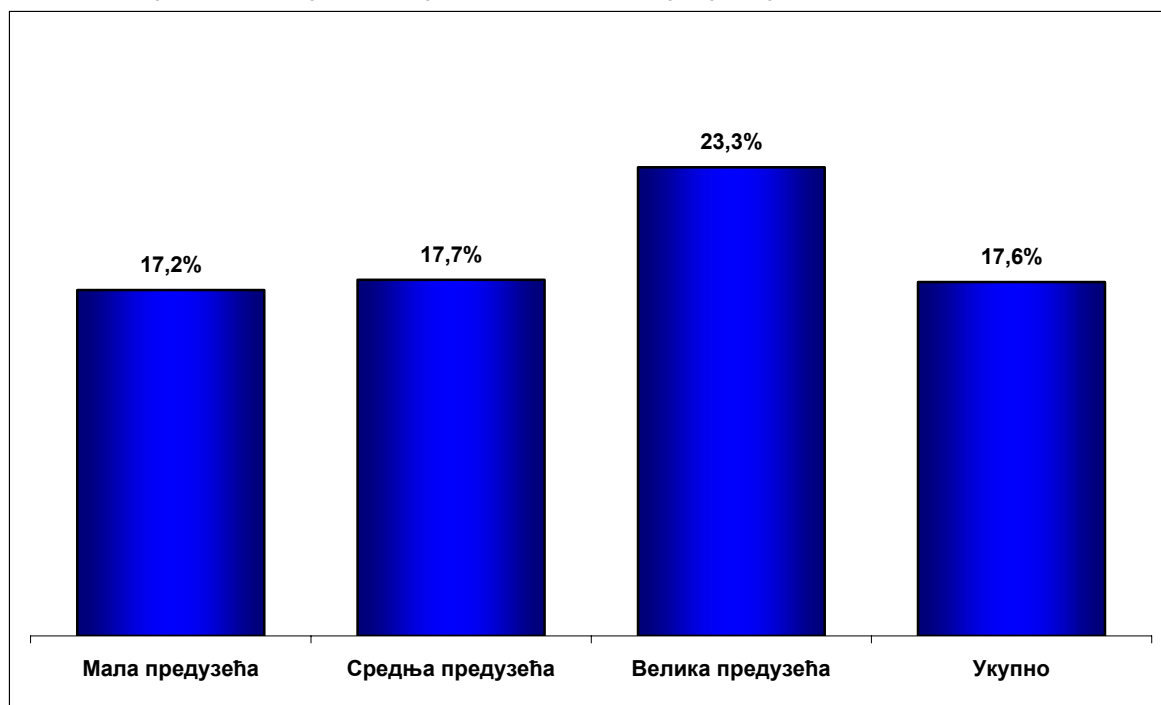
48,6% предузећа користи електронске сервисе јавне управе

Граф. 8. Да ли ваше предузеће користи услуге јавне администрације путем Интернета на следеће начине?

17,6% предузећа у Републици Србији наручивало је производе/услуге путем Интернета

Граф. 9. Да ли је ваше предузеће наручивало производе/услуге путем Интернета током 2005. године?

На питање о учешћу Интернет набавки у укупним набавкама предузећа су дала следеће одговоре:

- "Мање од 1%." (25,5% предузећа)
- "Више од 1%, а мање од 5%." (26% предузећа)
- "Више од 5%, а мање од 10%." (20,3% предузећа)
- "Више од 10%, а мање од 25%." (7,7% предузећа)
- "25% и више." (20,5% предузећа)

Београд, 21. децембар 2006.